JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA OFISI YA MAKAMU WA RAIS

TAMKO LA MHE. SELEMANI SAIDI JAFO (MB.), WAZIRI WA NCHI OFISI YA MAKAMU WA RAIS MUUNGANO NA MAZINGIRA JUU YA MAADHIMISHO YA SIKU YA MAZINGIRA DUNIANI TAREHE 18 MEI, 2021

Ndugu Wananchi,

Kila mwaka tarehe 5 Juni, nchi yetu huungana na mataifa mengine duniani kuadhimisha Siku ya Mazingira Duniani. Maadhimisho ya Siku ya Mazingira duniani yaliamuliwa mwaka 1972 katika mkutano wa kwanza wa Umoja wa Mataifa uliohusu masuala ya Mazingira, uliofanyika katika Mji wa Stockholm nchini Sweden.

Ndugu Wananchi,

Maadhimisho ya Siku ya Mazingira Duniani yanatoa nafasi ya kutafakari kuhusu hali na umuhimu wa hifadhi ya mazingira katika nchi wanachama wa Umoja wa Mataifa, kuelimisha wananchi kushiriki katika shughuli za hifadhi na usimamizi mazingira kwa kutumia mbinu mbalimbali za kukabiliana na Athari za Mabadiliko ya Tabianchi, Kuenea kwa hali ya jangwa na ukame, Upotevu wa bioanuai, Uharibifu wa tabaka la ozoni, na shughuli nyingine mbalimbali zinazochangia uchafuzi na uharibifu wa mazingira.

Ndugu Wananchi,

Mnamo tarehe 5 Juni, 2021 nchi yetu itaungana na nchi nyingine duniani kuadhimisha Siku ya Mazingira Duniani. Kimataifa maadhimisho haya yatafanyika nchini *Pakistani*, nchi ambayo imeonyesha juhudi kubwa katika kuhifadhi misitu na mifumo ikolojia yake. Kauli mbiu ya kimataifa ya maadhimisho haya mwaka huu ni *"Ecosystem Restoration*" kwa Kiswahili ni *"Kuongoa Mfumo Ikolojia"*. Aidha, Kaulimbiu ya kitaifa ni *"Tutumie Nishati Mbadala; Kuongoa Mfumo Ikolojia"*, Kauli mbiu hii inahamasisha jamii kutumia nishati mbadala ili kunusuru misitu yetu inayoendelea kuharibiwa.Hapa nchini maadhimisho haya yanaanzia leo tarehe 1 hadi tarehe 5 Juni, 2021 katika mikoa yote kwa kushiriki kwenye shughuli mbalimbali ikiwemo kufanya usafi wa maeneo yao, kupanda miti kwenye maeneo ambayo mvua zinaendelea kunyesha na kuhamasisha jamii kutumia nishati mbadala pamoja na matumizi ya majiko banifu.

Ndugu Wananchi,

Leo tarehe 18 Mei, 2021 ni siku ya uzinduzi wa maadhimisho haya, ambapo nimeona ni vema kuongea na waandishi wa habari juu ya maudhui ya siku ya maadhimisho ya Siku ya Mazingira Duniani nchini. Aidha, nchi yetu imekuwa ikifanya maahimisho haya kwa miaka mingi ambapo , shughuli mbalimbali zinazohusu hifadhi ya mazingira huafanyika ikiwemokuhamasisha jaimii kufanya kupand miti, kufanya usafi wa mazingira kwenye maeneo yao, kushiriki kwenye maonesho ya teknolojia za hifadhi ya mazingira, kushiriki makongamano na warsha zinazohusu hifafhi ya mazingira. Aidha shughuli za uhamasishaji hutumiaa njia ya radio, television, mitandao ya kijamii pamoja na kuendesha semina kwa wataalam wa Mazingira.

Ndugu wananchi,

Natumia fursa hii kuwahamasisha sekta tawala za mikoa, taasisi binafsi, mashirkia ya kimataifa, na wananchi wote kwa ujumla kuadhimisha siku hii muhimu ,kuanzia tarehe 1 hadi tarehe 5 kwa kufanya shughuli mbalimbali zinazohusu hifadhi ya Mazingira kama vile kufanya usafi wa mazingira, kupanda miti kwenye maeneo ya makazi, kutumia nishati mbadala wa mkaa pamoja na majiko banifu ili kunususru misitu yetu inayopotea kwa sababu ya ukataji wa miti kwa ajili ya kuni na mkaa. Aidha, ili kuhamasisha jamii kuhusu maadhimisho ya siku hii, jumbe mbalimbali zinazoelimisha jamii kuhusu hifadhi ya mazingira zitatumwa kwenye mitandao ya kijamii na mitandao ya simu. Pia viongozi na wataalam wa masuala ya mazingira watakuwa wanaelimisha jamii kupitia vyombo vya habari kama vile TV radio na mitandao ya kijamii.

Ndugu Wananchi,

Mwaka huu maadhimisho ya kitaifa ya Siku Mazingira yatafanyika mkoani Dodoma katika Jiji la Dodoma ambapo wananchi watahamasishwa kupanda miti kwenye makazi yao, kufanya usafi kwenye maeneo mbalimbali ikiwemo kwenye masoko na stendi za mabasi. Aidha, wananchi watahamasishwa na kuelekezwa njia sahihi ya kutenganisha aina mbalimbali za taka kwa lengo la kurahisha utupaji wa taka hizo pamoja na kuibua fursa zilizopo katikaurejelezaji wa taka.

Ndugu Wananchi,

Katika Jiji la Dodoma, maadhimisho ya Siku hii yataambatana na shughuli mbalimbali zinzohusu hifadhi ya mazingira, shughuli hizo ni pamoja na kupanda miti ambapo tarehe 29 Mei, 2021 Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Philip Isdor Mpango ataungana na wananchi wa jiji la Dodoma wakiwemo viongozi mbalimbali wa serikali, Wabunge wanafunzi wa vyuo na wa shule za Sekondari za Dodoma watafanya matembezi ya hiyari yatakayoambatana na shughuli ya upandaji miti. Matembezi hayo yataanzia eneo la viwanja vya Bunge hadi kwenye eneo la Medeli -njia ya kwenda Chuo cha Dodoma ambapo wananchi hao wataambatana na Mhe. Makamu wa Rais kupanda miti kwenye eneo husika. Aidha, wadau wote wa Mazingira mnaombwa kuambatana na Mhe. Makamu wa Rais kupanda miti kwenye maeneo yenu na kuitunza ili kunususru nchi yetu na uharibifu wa Mazingira.

Ndugu wananchi;

Kama nilivyokwisha kusema hapo awali kwamba, kaulimbiu ya kitaifa ya maadhiisho haya ni "Tutumie Nishati mbadala: kuongoa mfumo ikolojia". Mnatambua kwamba matumizi ya kuni na mkaa yanaathiri sana hali ya misitu yetu, takribani heka milioni arobaini na nane (48,000,000) huharibiwa kila mwaka, hali hii inachgia uharibifu wa ardhi pamoja na vyanzo vya maji. Aidha, uharibifu wa misitu pia husababisha uwepo wa mabadiliko ya tabia nchi.Kwa muktadha huo, maadhimisho ya WED, mwaka huu yatahusisha maonesho ya teknolojia ya nishati mbadala pamoja na majiko banifu ambapo wadau mbalimbali watakuwepo ili kuhamasisha na kueleimisha jamii juu ya umuhimu wa matumizi ya Nishati mbadala pamoja na majiko banifu. Maonesho hayo yataanza Tarehe 1-5 Juni, 2021 kuanzia saa 2.00 asubuhi katika viwanja vilivyopo katika ukumbi wa mikutano wa Jakaya Kikwete Jijini Dodoma. Maonesho haya yataambatana na maonesho ya teknolojia ya kutenganisha na rejeleza taka. Aidha, wadau wa teknoloji hii watahamasisha jamii kurejeleza taka na kueleimisha jamii kutambua fursa zilizopo kwenye usimamizi endelevu wa taka. Nachukua fursa hii kuwahamaisha wadau wote wenye teknolojia ya

kuzalisha nishati mbadala na majiiko banifu pamoja na teknolojia ya usimamizi wa taka kutumia fursa hii kuelimisha na kuhamasihs jamii kutumia teknolojia hizo ili kuhifahi mazingira.

Shughuli nyingine itakayofanyika wakati wa maadhimisho hayo ni uwepo wa warsha ya mafunzo kwa Maafisa mazingira wa Mikoa na Wilaya zote Tanzania Bara. Warsha hiyo itafanyika tarehe 3 Juni, 2021 katika ukumbi wa Jakaya Kikwete. Jumla ya maafisa mazingira wa mikoa 26 pamoja na maafisa mazingira wa Halmashauri 184 wanatarajiwa kushiriki mkutano huo. Lengo la warsha hiyo ni kuwajengea uwezo wa kiutendaji katika kutekeleza majukumu katika maeneo wanayoimamia. Hivyo, baada ya mkutano huo, tunatarajia sheria kanuni na miogozo ya usimamizi mazingira zitasimamiwa kikamilifu na hivyo kunusuru mazingira ya nchi yetu yanayoendelea kuharibiwa. Aidha, Serikali imeazimia kuendesha warsha hii tarehe 3 Jini, 2021 ili kuwapa fursa maafisa hao kushiriki shughuli za maadhimisho ya kitaifa ya siku ya Mazingira yanayaotarajiwa kuanza tarehe 1 Juni hadi tarehe 5 Juni Jijini Dodoma.

Ndugu wananchi,

Moja ya changamoto kuu za uharibifu wa Mazingira hapa nchini ni upotevu na uharibifu wa bioanuai. Ili kupambana na changamoto hiyo, OMR itatumia maadhimisho ya Siku ya mazingira hapa nchini kuendesha kongamano la mazingira ambapo mada kuhusu umuhimu wa matumizi ya nishati mbadala wa mkaa kwa ajili ya kupikia, umuhimu wa kufanya tathmini kwa athari za uharibiifu wa mazingira kabla au wakati wa uwekezaji wa miradi ya maendeleo pamoja na usimamizi endelevu wa utupaji wa taka ngumu zitawasilishwa na kujadiliwa. Warsha hii itafanyika jijini Dodoma tarehe 4 Juni, 2021 kuanzia saa 3.00 asubuhi katika ukumbi wa mikutano wa Jakaya Kikwete. Wadau mbalimbali kutoka sekta mbalimbali zikiwemo Wizara, Taasisi, Sekta binafsi, wadau wa maendeleo, mashirika ya kimataifa pamoja na wananchi watashirki katika kongamano hilo. Wadau hao watapata fursa ya kutoa michango yo ya kitaalam, uzoefu na mbinu mbalimbali za kukabiliana na changamoto za hifadhi ya mazingira. Lengo la kongamano hilo ni kupata uzoefu na mbinu mbalimbali za kukabiliana na changamoto za hifadhi ya Maingira . Aidha, kongamano hilo litawezesha kupata maoni ya kuboresha utekelezaji wa sera ya mazigira pamoja na usimamizi wa sheria ya mazingira ya mwaka 2004.

Ndugu Wananchi,

Katika kukabiliana na uharibifu wa Mazingira, Serikali inafanya juhudi mbalimbali ili kuhifadhi mazingira. Lengo la juhudi hizi ni kuifanya nchi yetu iwe na mazingira mazuri yanayoweza kutupatia maendeleo endelevu. Katika kufanikisha azma hiyo Serikali imeandaa kampeni kabambe ya Hifadhi na Usafi wa Mazingira ambapo wadau mbalimbali watahamasishwa kuungana na serikali kwa hali na mali katika kuweka juhudi za kuhifadhi ya Mazingira. Kwa muktadha huu, tarehe 5 Juni, 2021 siku ya kilele cha maadhimisho Siku ya Mazingira Duniani, Mhe. Philip Isdor Mpango atazindua Kampeni hii inayoitwa Kampeni Kabambe ya Kitaifa ya Uhifadhi na Usafi wa Mazingira Kampeni hii ina kaulimbiu isemayo "Mazingira Yangu, Tanzania Yangu Naipenda Daima". uzinduzi wa Kampeni hii utafanyika katika ukumbi wa mikutano wa Jakaya Kikwete kuanzia saa 3.00 asubuhi. Madhumuni ya Kampeni hii ni kuongeza kiwango cha ushiriki wa wananchi, wa makundi mbalimbali, taasisi zikiwemo hospitali, magereza, mashule, vyuo vya elimu ya juu, hifadhi za maliasili, viwanda, migodi n.k katika kushiriki kuhifadhi mazingira ili kulinusuru taifa letu na majanga yatokanayo na uharibifu wa mazingira. Aidha, Kampeni hiyo itakuwa ya kudumu na itaambatana na pia mashindano ya kuhifadhi mazingira

kwa sekta mbalimbali washindi watapatiwa tuzo na zawadi mbalimbali ikiwemo magari. Hivyo, nachukua fursa hii kutoa wito kwa wananchi wote hapa nchini kushiriki kwenye kampeni hii Kabambe ili kulinusuru taifa letu na

majanga yatokanayo na uharibifu wa Mazingira. Aidha, kwa namna ya pekee nawahamaisha wananchi wote

kushirki shughuli za maadhimisho ya Siku ya Mazingira hapa Jijini Dodoma na kwenye maeneo mengine ya nchi

yetu.

Ndugu wananchi'

Napenda kuwahukuru wadau wote wa Mazingira na wa Maendeleo kwa kushirikiana na Ofisi ya Makamu wa

Rais kuandaa shughuli za maadhimisho haya. Kwa namna ya pekee nawashukuru Wizara na taasisi za serikali,

Uongozi wa Mkoa pamoja na Jiji la Dodoma, mashirika ya kimataifa ikiwemo UNEP, na UNESCO, WWF pamoja

na Serikali ya Ubelgiji, na Serikali ya Ireland kuungana na Ofisi ya Makamu wa Rais,. Nachukua fursa hii

kuwashurkuru makampuni ya binafsi ambao ni wadau wetu wakubwa wa maendeleo wa Mazingira ikiwemo,

CRDB na kampuni ya VODACOM kwa kuwezesha shughuli mbalimbali za maadhimisho haya.

Ndugu Wananchi,

Tunafahamu kwamba katika kuhifadhi ya mazingira kila sekta anatakiwa kuwajibika kwa nafasi yake. Nachukua

fursa hii kuwashukuru vyombo vya habari kwa kutumia muda wao kuhamasisha jamii masuala ya mazingira.

Aidha, nizishukuru pia taasisi zote za Serikali, asasi za kiraia na asasi za kimataifa kwa kushirikiana na Serikali

kufanya jitihada mbalimbali za kupambana na uharibifu wa mazingira pamoja ili kuongoa mfumo ikolojia.

Ndugu Wananchi,

Mwisho, natoa wito kwa Mikoa yote kutumia radio za Halmashauri za mikoa yenu kuhamasishana na kuelimisha

jamii masuala yahusuyo hifadhi ya mazingira ikiwemo kutumia nishati mbadala wa mkaa majiko banifu pamoja na

kutumia njia sahihi za kuhifadhi taka. Tukumbuke kwamba, suala la hifadhi ya mazingira ni jukumu letu sote na

tunapaswa kulitekeleza kwa vitendo.

Selemani Saidi Jafo (Mb.),

WAZIRI WA NCHI, OFISI YA MAKAMU WA RAIS

(MUUNGANO NA MAZINGIRA)

4